

НОВО в АПИС ПРОЦЕДУРИ: Нова процедура за наследяването на движими вещи в страните в и извън ЕС; петнадесет актуализирани процедури за образованието; единадесет актуализирани по КСО; ...

Новости в "АПИС - ПРОЦЕДУРИ" през месец август 2022 г.

Акценти

- В модул "**Семейно и наследствено право – специфични и международни аспекти**" е въведена **новата процедура** ["Особености при наследяване на движими вещи в страните в и извън ЕС"](#) поради това, че наследяването с международен елемент, включително на движимо имущество, придобива все по-широко приложение в практиката и казусите, свързани с него, стават все по-сложни, именно поради различията в законодателствата на отделните страни в и извън ЕС. Както при недвижимостите, така и при движимите вещи, на първо място, следва да бъде поставен въпросът за приложимото право при наследяване с международен елемент. Съгласно нашият КМЧП наследяването по закон на движими вещи се урежда от правото на държавата, в която наследодателят е имал обичайно местопребиваване към момента на неговата смърт. Наследодателят може да избере наследяването на неговото имущество в цялост да се уреди от правото на държавата, чийто гражданин той е бил към момента на избора. С Регламент (ЕС) № 650/2012 се въвеждат общи правила за уеднаквяване на международното частно право в областта на наследяването с международен елемент. Регламентът е приложен към наследства, открити на и след 17 август 2015 г. Регламентът позволява наследодателят да избира приложимо право за свързаните с наследството въпроси, като може да избере отечественото си право вместо правото по обичайното местопребиваване.
- Когато чужденец наследи в България движими вещи, например, банкови сметки, покъщнина, ценности, МПС и др. се следват изискванията на българските закони. Процедурата разглежда също наследяването на суми по банкова сметка в България от чужди граждани; на поименни акции; на регистрирано в България МПС; дава начална информация относно наследяване на банкова сметка в Германия или във Франция със съответните препоръки и т.н.;
- В модул "**Обществено осигуряване**" са актуализирани **11 процедури** във връзка с измененията в КСО и КТ с бр. 62 на ДВ от т.г. Станалите изменения в КТ, както и в КСО се налагат с цел да се регламентира индивидуално право на бащата (осиновителя) на отпуск за отглеждане на дете с гарантирано право на обезщетение за периода на ползването за отглеждане на дете до 8-годишна възраст. В КТ допреди измененията бе регламентирано правото на отпуск поради бременност и раждане, при осиновяване на дете до 5-годишна възраст, за отглеждане на дете до 2-годишна възраст, а в КСО са определени условията за възникване на правото на съответните обезщетения и техните размери. Ползването на отпуск в посочените случаи е индивидуално право на майката (осиновителката), което тя може по нейно желание да прехвърли на бащата (осиновителя) след навършване на 6-месечна възраст на детето или след изтичане на 6 месеца от деня на предаване на детето за осиновяване. Отпусъкът поради бременност и раждане и за отглеждане на дете традиционно се възприема като право, което се гарантира на майката с оглед на връзката, която има между нея и малкото дете. Поради това, до преди измененията правата на бащата на тези видове отпуск бяха изцяло в зависимост от волята на майката. В чл. 167а от КТ е регламентирано индивидуално право на отпуск за отглеждане на дете до 8-годишна възраст и за двамата родители на детето, като всеки от тях има право на 6 месеца, от които 5 месеца могат да бъдат прехвърляни на другия родител. Този вид отпуск е неплатен, като за периода на ползването му не се дължи възнаграждение или обезщетение от държавното обществено осигуряване на работника или служителя. До преди измененията правната уредба не осигуряваше индивидуално право на бащата (осиновителя) на отпуск за отглеждане на дете с гарантирано право на възнаграждение или обезщетение, каквото е изискването на Директива 2019/1158/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година относно равновесието между професионалния и личния живот на родителите и лицата, полагащи грижи, и за отмяна на Директива 2010/18/ЕС на Съвета (Директива 2019/1158/ЕС). Новата

Директива 2019/1158/ЕС задължава държавите членки да осигурят индивидуално право на отпуск за полагане на грижи за дете на всеки един от родителите с продължителност четири месеца, два месеца от които не могат да бъдат прехвърляни на другия родител. За периода на този отпуск е задължително да се определи заплащане или обезщетение по начин, улесняващ ползването му от двамата родители. Това е и идеята на станалите изменения.

- С бр. 58 на ДВ от т.г. се доразвива понятието за временна неработоспособност в Закона за здравето като думите "гледане на здраво дете, върнато от детско заведение поради карантина в заведението" да се заменят с думите "гледане на здраво дете до 12годишна възраст, върнато от детско заведение или училище, поради карантина на заведението или на училището, или на отделна група или клас в него, или поради карантина на детето", като се правят и съответните промени в Кодекса на труда и в Кодекса за социалното осигуряване. Това кореспондира и с чл. 8, ал. 8 от Закона за закрила на детето, родителите, настойниците, попечителите или другите лица, които полагат грижи за дете, са длъжни да не оставят без надзор и грижа децата до 12-годишна възраст, ако с това се създава опасност за тяхното физическо, психическо и нравствено развитие. Изменението е в сила от 1.01.2023 г., поради необходимост от осигуряване на средства по бюджета.

Модул "Семейно и наследствено право – специфични и международни аспекти"

Въведена е новата процедура:

- [Особености при наследяване](#) на движими вещи в страните в и извън ЕС

Модул "Финансови процедури"

Във връзка с изменението на ЗДДС (ДВ, бр. 58 от 2022 г.) е актуализирана процедурата:

- [Регистрация](#) по Закона за данък върху добавената стойност.

Във връзка с изменението на Наредба № 11 от 3.12.2003 г. за лицензите за извършване на дейност като регулиран пазар, пазарен оператор, за организиране на многостранна система за търговия или организирана система за търговия, за извършване на дейност като инвестиционен посредник, инвестиционно дружество, управляващо дружество, дружество със специална инвестиционна цел, национален инвестиционен фонд и лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд (ДВ, бр. 67 от 19.08.2022 г.) са актуализирани процедурите:

1. [Издаване на разрешение](#) на пазарен оператор за организиране на многостранна система за търговия и организирана система за търговия;
2. [Издаване на лиценз](#) за извършване на дейност като регулиран пазар.

Във връзка с изменението на ППЗАДС (бр. 65 от 2022 г., в сила от 16.08.2022 г.) са въведени като нови следните формуляри:

1. [Банкова гаранция](#) за режим отложено плащане на акциз - Приложение № 9ж от ППЗАДС;
2. [Банкова гаранция](#) за режим отложено плащане на акциз - Приложение № 9д;
3. [Удостоверение](#) за платен/обезпечен акциз или неподлежащ на плащане акциз - Приложение № 9в от ППЗАДС;
4. [Банкова гаранция](#) за режим отложено плащане на акциз - Приложение № 9з от ППЗАДС;

5. [Уведомление](#) за промяна в обстоятелствата, при които е издадено удостоверение за регистрация на лице по чл. 57а, ал. 1 от Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС) - Приложение № 7в към ППЗАДС;
6. [Искане](#) за регистрация на лицата по чл. 57а, ал. 1 от Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС) - Приложение № 7а от ППЗАДС;
7. [Уведомление](#) за промяна в обстоятелствата, при които е издадено удостоверение на специализиран малък обект за дестилиране/обект за винопроизводство на независим малък винопроизводител - Приложение № 6а към ППЗАДС;
8. [Искане](#) за регистрация на специализиран малък обект за дестилиране/обект за винопроизводство на малък винопроизводител - Приложение № 6 от ППЗАДС;
9. [Удостоверение](#) за регистрация на специализиран малък обект за дестилиране/ обект за винопроизводство на независими малки винопроизводители - Приложение № 7 към ППЗАДС;
10. [Национални кодове](#) за енергийни продукти - Приложение № 7у от ППЗАДС;
11. [Удостоверение за освобождаване от ДДС и/или акциз - Приложение II](#) към чл. 51 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/432.

Модул "Обществено осигуряване"

Във връзка с изменението на КСО (ДВ, бр. 58 и бр. 62 от 2022 г.) са актуализирани процедурите:

1. [Възникване, времетраене и прекратяване](#) на осигуряването на лицата, работещи по трудово или по служебно правоотношение;
2. [Изплащане на парични обезщетения](#) или месечни помощи за отглеждане на дете;
3. [Обезщетения](#) по краткосрочното обществено осигуряване на лицата, работещи по трудово или по служебно правоотношение;
4. [Обществено осигуряване на лицата](#), работещи по трудово или по служебно правоотношение;
5. [Определяне на осигурителен стаж при лица](#), работещи без трудово правоотношение и лица, упражняващи свободна професия или занаятчийска дейност;
6. [Ред за изплащане на обезщетения](#) от ДОО за гледане на болен член от семейството;
7. [Ред за изплащане на помощи](#) от ДОО в случаите на инвалидност и смърт на осигуреното лице;
8. [Изчисляване и заверка](#) на осигурителен стаж по трудов договор;
9. [Възникване, прекъсване, възобновяване и прекратяване](#) на осигуряването при самоосигуряващите се;
10. [Обезщетения и помощи](#) по краткосрочното обществено осигуряване на лицата, упражняващи свободна професия и/или занаятчийска дейност, еднолични търговци, съдружници в търговски дружества, регистрирани земеделски стопани и тютюнопроизводители;
11. [Обществено осигуряване на лицата](#), упражняващи свободна професия и/или занаятчийска дейност, еднолични търговци, собственици или съдружници в търговски дружества и регистрирани земеделски стопани и тютюнопроизводители.

Модул "Общи съдебни и административни процедури"

Във връзка с изменението на Закона за закрила на детето (ДВ, бр. 62 от 5.08.2022 г., в сила от 5.08.2022 г.) е актуализирана процедурата:

- [Осъществяване на специализирана закрила](#) на деца на обществени места.

Модул "Образование, наука и култура"

Във връзка с изм. и доп. на Закона за висшето образование и Закона за развитието на академичния състав в Република България (ДВ, бр. 56 от 19.07.2022 г.) и Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища (ДВ, бр. 57 от 22.07.2022 г., в сила от 22.07.2022 г.) са актуализирани процедурите:

1. [Привличане на учени и преподаватели](#) във висшите училища за определен срок;
2. [Възлагане на обществена поръчка](#) за графично оформление и отпечатване на основните документи, издавани от висшите училища;
3. [Издаване на дубликати](#) на основни документи от системата на висшето образование;
4. [Легализиране на документи](#) за висше образование и квалификация, издавани от и за Република България;
5. [Отпускане на стипендии](#) на български граждани за обучение, специализации и научни изследвания в чужбина;
6. [Конкурсно финансиране](#) на научна или художествено-творческа дейност в държавните висши училища;
7. [Издаване и доставяне](#) на учебници и учебни помагала за системата на висшето образование;
8. [Издаване на документи](#), удостоверяващи факти или обстоятелства, свързани с придобиване на висше образование;
9. [Приемане на чужденци за студенти](#), докторанти и специализанти в Република България.

Модул "Трудово – правни процедури"

Във връзка с отмяната на Правилник за устройството и дейността на Националния институт за помирение и арбитраж и обнародването на нов Правилник за устройството и дейността на Националния институт за помирение и арбитраж (ДВ, бр. 58 от 23.07.2022 г., в сила от 23.07.2022 г.) и приетите от Надзорния съвет на НИПА на 30 юни 2022 г. ПРАВИЛА за осъществяване на посредничество и арбитраж за уреждане на колективни трудови спорове от Националния институт за помирение и арбитраж са актуализирани следните процедури:

1. [Доброволен арбитраж](#) със съдействието на Националния институт за помирение и арбитраж;
2. [Посредничество](#) при уреждане на колективни трудови спорове.

Във връзка с приетия Национален план за действие по заетостта през 2022 г. са актуализирани процедурите:

1. [Насърчаване](#) на безработни лица към самостоятелна заетост;
2. [Обучение на възрастни](#), организирано от Агенцията по заетостта;
3. [Насърчителни мерки](#) за работодатели, наемащи безработни лица, освободени от местата за лишаване от свобода;
4. [Мотивиране](#) за активно поведение на пазара на труда;
5. [Разработване](#) и реализиране на програми за заетост;
6. [Насърчителни мерки](#) за работодатели, наемащи безработни лица за стажуване;
7. [Насърчителни мерки](#) за работодатели, наемащи безработни младежи за стажуване или обучение.

Във вр. с изм. и доп. на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност (ДВ, бр. 41 от 3.06.2022 г., в сила от 3.06.2022 г.) е актуализирана процедурата:

- [Издаване на разрешение](#) за извършване на дейност на свободна практика от граждани на трета държава в Република България".

Въведени са образците на:

1. [Договор](#) за обучение по заявка на работодател по реда на чл. 63, ал. 1, т. 1 от ЗНЗ;
2. [Договор](#) за обучение по заявка на работодател;
3. [Договор](#) на основание на чл. 47, ал. 1 от ЗНЗ - Образец 1;
4. [Договор](#) на основание на чл. 47, ал. 1 от ЗНЗ - Образец 2 (за безработни лица);

5. [Декларация](#) за независимост и съгласие за посредничество на арбитър - Приложение № 1 към чл. 7, ал. 2 ПОПАУКТСНИПА;
6. [Договор](#) по чл. 47, ал. 4 от ЗНЗ;
7. [Анекс](#) - Образец А2 по чл. 496 от ЗНЗ;
8. [Анекс](#) - Образец А1 по чл. 48 от ЗНЗ;
9. [Учебен график](#) за квалификационен курс;
10. [Списък](#) на получените учебни материали;
11. [Списък](#) за получени удостоверения или свидетелства за успешно завършилите съответните обучения;
12. [Отчет](#) от проведено професионално обучение;
13. [Месечна присъствена форма](#) при обучение на възрастни;
14. [Искане](#) за откриване на арбитражно производство от НИПА по чл. 14, ал. 3 ЗУКТС - Приложение № 4 към чл. 22, ал. 1 от ПОПАУКТСНИПА;
15. [Искане](#) за откриване на арбитражно производство от НИПА по чл. 5 ЗУКТС - Приложение № 3 към чл. 17, ал. 2 от ПОПАУКТСНИПА;
16. [Декларация](#) - Приложение № 2 към чл. 16, ал. 2 от ПОПАУКТСНИПА;
17. [Договор](#) за предоставяне на средства от Държавния бюджет, представляващи схема за минимална помощ (помощ "de minimis").

Модул "Процедури за държавния служител"

Във връзка с изм. и доп. на НАРЕДБА за заплатите на служителите в държавната администрация (ДВ, бр. 62 от 5.08.2022 г., в сила от 5.08.2022 г.) е актуализирана процедурата:

- [Ред за определяне размера](#) на основните заплати на работещите в държавната администрация по нива и степени.

Във връзка с изм. на Кодекса на труда (ДВ, бр. 58 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) е актуализирана процедурата:

- [Отпуски](#). Ползване (за държавен служител).

Модул "Здравеопазване, здравно осигуряване"

Във връзка с допълнението на Наредба № 4 от 4.03.2009 г. за условията и реда за предписване и отпускане на лекарствени продукти (ДВ, бр. 61 от 2.08.2022 г.) е актуализирана процедурата:

- [Предписване и отпускане на лекарствени продукти](#), съдържащи наркотични вещества.

Във връзка с изменението и допълнението на Кодекса за социално осигуряване (ДВ, бр. 62 от 5.08.2022 г., в сила от 1.08.2022 г.) са актуализирани процедури:

1. [Право на обезщетение](#) за временна неработоспособност, настъпила преди прекратяване на осигуряването и продължила след това;
2. [Условия и ред](#) за получаване и ползване на парични помощи за профилактика и рехабилитация.

В модула са въведени новите образци:

1. [Уведомление](#) по чл. 268а, ал. 1 от ЗЛПХМ за дарение на лекарствен продукт;
2. [Уведомление](#) за реклама предназначена за медицинските специалисти;
3. [Заявление](#) за промяна на вписаните обстоятелства в разрешение за търговия на дребно с лекарствени продукти;
4. [Уведомление](#) за пускане на пазара в страната на партида ваксина или имунологичен лекарствен продукт, предназначен за имунизация;

5. [Уведомление](#) за пускане на пазара в страната на партида лекарствен продукт, получен от човешка кръв или човешка плазма;
6. [Заявление-декларация](#) за участие в процедура по определяне на стойността, до която НЗОК заплаща медицински изделия - Приложение № 2А.

Актуализирани са и образците:

1. [Заявление](#) за участие в процедура по определяне на стойността, до която НЗОК заплаща медицински изделия;
2. [Декларация](#) от участник, че може да осигури необходимите количества медицински изделия.